

Българско възраждане. С., 1989, с. 269. 44. Шарова Кр. Български външнополитически акции пред Европа през XIX век..., с. 17. 45. Петков П., Бонева В. Цит. съч., с. 29. 46. г. II, бр. 10, 26 ян. 1869 г., с. 39. 47. Мирчева К. Някои наблюдения..., с. 24. 48. М. Балабанов. Les Turcs en Bulgarie..., р. 30. 49. Попов Н. и Възвъзова-Каратеодорова К. Документи за четническото движение през 1867-1868 г. - Изв. НБКМ, т. IX(XV), 1969, с. 186-188; Кр. Шарова. Привременно правителство..., с. 27. 50. НБКМ - БИА, ф. 16, а. е. 12, л. 16-17. 51. За идеите и дейността на д-р Ст. Чомаков в този период вж. Ил. Тодев. Д-р Стоян Чомаков (1819-1893). Живот, дело, потомци. С., 2003, с. 270-300. 52. Пак там, с. 301-325. 53. Дунавска зора, г. II, бр. 15 от 22 февр. 1869, с. 59-60; бр. 16 от 1 март 1869, с. 63-64; бр. 18 от 12 март 1869, с. 71-72; бр. 20 от 29 март 1869, с. 79-80; 54. Пак там, бр. 18, 12 март 1869, с. 59. Дописка от Букурещ от 3 март с. г. 55. Народност, г. II, бр. 22, 19 април 1869, с. 86. 56. Пак там, бр. 8, 12 ян. 1869, с. 28. 57. Дунавска зора, г. II, бр. 15, 22 февр. 1869, с. 59; бр. 18, 12 март 1869, с. 71; Народност, г. II, бр. 22, 19 април 1869, с. 86; К. Мирчева. Някои наблюдения..., с. 25. 58. Шарова, Кр. Българските външнополитически акции пред Европа..., с. 3-76; К. Мирчева. Някои наблюдения..., с. 3-28

КИШИНЕВСКАТА БЪЛГАРСКА ЕМИГРАЦИЯ ПРЕЗ 70-те години на XIX в.

Елена В. Хаджиниколова

Дейността на българската емиграция в Кишинев се активизира когато в града се заселват редица българи, участници в Кримската война /1853-1856 г./. Сред тях са Петър Македонски, Иван Селимински, Първан Попанинов, Павел Грамадов, Райчо Николов, Иван Степанович Иванов и брат му Павел Калянджи и др. Благодарение на тази будна българска среда Кишинев привлича вниманието на изтъкнатите възрожденци - Г.С. Раковски, Л. Каравелов, Хр. Ботев, и др. В резултат кишиневската българска емиграция се свързва с работата на Тайния български комитет, българските легии в Белград, Българското книжовно дружество в Браила, Българското централно благотворително общество и др. Особени заслуги емиграцията има за формирането на българските чети в Сръбско-турската война от 1876 г. и за създаването на Българското опълчение през 1877 г.¹

Кишиневската емиграция играе важна роля благодарение на Кишиневското българско общество за разпространение на грамотност, учредено през 1871 г. и председателствано от Иван Ст. Иванов.² Членове на обществото и негови учредители са: Козма Зографски, Теодосий Зографски, Иван Ст. Иванов, П. Толмазов, Н. Кушковски, Милетий Зографски, К. Попов, М. Сирбу, В. Недев, С. Тарапанов, Х. Киров, Е. Степанов, Хр. Илевич, Г. Кавалджи, Ст. Киров, П. Левицкий, Ив. Дончев, Ц. Градинар, М. Баламез, Ст. Калдеран, Ст. Увалиев, П. Грамадов. Кишиневското общество обединява българска емиграция, свързана и произхождаща от българските ко-